

Rekommendation

Hantering av mervärdesskatt i några typfall av factoring

2016-09-01

Inledning

Bankföreningens medlemmar har med anledning av Skatteverkets ställningstagande av den 20 maj 2016, dnr 131 228447-16/111 rörande skatteplikt till mervärdesskatt vid olika former av fakturaköp och lån med kundfordringar som säkerhet utarbetat en gemensam vägledande rekommendation avseende ställningstagandets tillämpning på ett antal vanligt förekommande avtalstyper i bankerna. Syftet med rekommendationen är att åstadkomma en harmoniserad tillämpning inom branschen för att undvika konkurrensnedvridning som kan uppstå om vissa företag tar ut mervärdesskatt och andra företag tolkar ställningstagandet annorlunda och inte tar ut mervärdesskatt på sina factoringavtal. Rekommendationen har utarbetats av en referensgrupp i Bankföreningen bestående av skatteansvariga från SEB, Handelsbanken, Swedbank, Nordea och Danske Bank. Rekommendationen delges Skatteverket samt berörda övriga branschorganisationer. Den finns också tillgänglig på Bankföreningens hemsida www.swedishbankers.se.

Ställningstagandet och dess tillämpning på några praktiska fall

Enligt Skatteverkets ställningstagande ska fakturaöverlåtelse eller pantsättning av fakturafordringar i kreditgivningssyfte behandlas olika i mervärdesskattehänseende. Fakturaköp, med eller utan regressrätt, ska i sin helhet betraktas som en skattepliktig indrivningstjänst enligt Skatteverket. Beskattningsunderlaget för mervärdesskatt utgörs av samtliga ersättningskomponenter enligt avtalet (dvs. ränta, diskonteringsavgifter o.likn., samt avgifter för administrativa tjänster såsom reskontrahantering, och avgifter för indrivningstjänster såsom betalningspåminnelser, kravhantering m.m.). Vid överlåtelse av fakturafordran ska således, om ansvaret för indrivningsåtgärderna har övergått på det övertagande företaget, mervärdesskatt utgå på hela ersättningen (samtliga avgifter och ränta).

Om det istället rör sig om ett tillhandahållande av en kredit/lån med fakturafordringar som säkerhet ska tjänsten ses som en kreditgivningstjänst. Denna tjänst är undantagen från mervärdesskatt. Även avgifter som tas ut för tjänsten att administrera de pantsatta fordringarna eller avgifter för indrivning av dessa ska omfattas av momsbefrielsen. Tjänsten ska i dessa fall huvudsakligen ses som en kreditgivningstjänst. Om banken vid ett senare tillfälle ingår särskilt avtal om att tillhandahålla särskilda indrivningstjänster ska dock dessa beskattas med mervärdesskatt, enligt Skatteverket.

Det finns emellertid en rad olika avtalsvarianter för de produkter som diskuteras i ställningstagandet, och det saknas typexempel i ställningstagandet på vilka verkets ståndpunkt har applicerats. Bankföreningens referensgrupp har tagit ställning till en rad vanligt förekommande avtalstyper. Vid bedömningen har gruppen beaktat ställningstagandet 2016-05-20 avseende skatteplikt vid factoring mm samt även ställningstagandet av 2015-05-18 om bedömning av om det föreligger ett eller flera tillhandahållanden i mervärdesskattehänseende, dnr 131 283125-15/111. Vidare är bedömningen

gjord med beaktande av svensk reglering i mervärdesskattelagen, EU:s gemensamma mervärdesskattedirektiv samt annan relevant rättspraxis.

Referensgruppen har enats kring följande skattemässiga bedömning av nedanstående typfall:

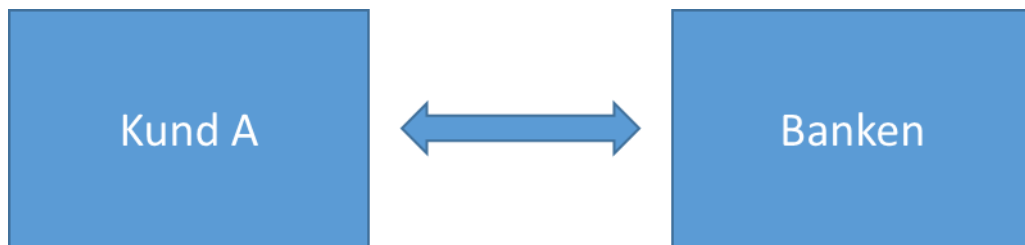
1. Överlåtelse (köp) av fakturafordran – utan samband med kreditgivning¹

Syftet med transaktionen är något av följande:

- Att erhålla betalning för en ekonomisk skuld före förfallotidpunkten
- Att avlasta kundens balansräkning/förbättra nyckeltal
- Att erbjuda administrations- och indrivningstjänster

Förutsättningar:

- Avtalet löper med eller utan regressrätt.
- Ersättningen erläggs vid a. ett enda tillfälle, eller b. löpande avtal med löpande ersättning (olika former)
- Banken sköter själv (in-house) all administration av den förvärvade fordringen
- Ersättning utgår genom att banken övertar fordran till ett värde som understiger det nominella värdet eller ett värde om 100 % av fordringsbeloppet med tillkommande ränta/avgifter. Mellanskillnaden, eller tillkommande ränta/avgifter utgör bankens ersättning för tjänsten. Ersättningen kan ha delats upp i olika komponenter

Fordrans nominella värde: 100
Kunden erhåller: 97
Mellanskillnad: 3, varav ränta 2 och administrativa avgifter 1.

Moms ska räknas på: 3, dvs. $3 \times 25\% = 0,75$ att erlägga till staten
Avdragsrätt föreligger på kostnader direkt hänförliga till den skattepliktiga transaktionen, samt för viss del (skälig grund) av moms på overhead-kostnader.

Transaktionen ur bankens perspektiv:

- Banken övertar en fordran och lägger upp denna som tillgång på sin balansräkning
- Banken finansierar utbetalningen till kunden

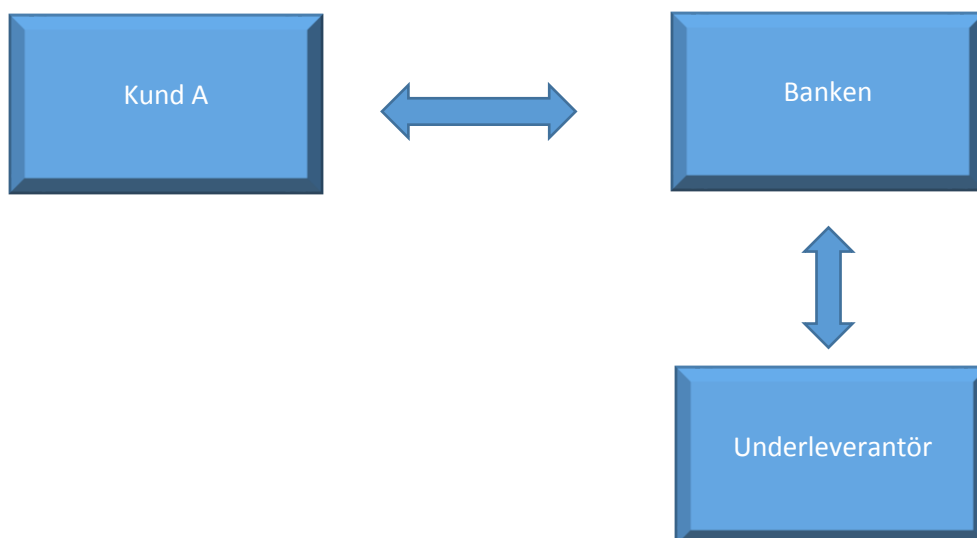
¹ Säkerhetsöverlåtelse av fakturafordran i samband med kreditgivning räknas som tjänst avseende "beviljande av kredit" och är momsfri, jfr artikel 135.1 b) i mervärdesskattedirektivet. Se exempel 3.

- Banken förväntar sig att fakturan betalas fullt ut, men måste ändå räkna med en viss risk vilket banken tar höjd för när den räknar på sin ersättning för tjänsten.

Trots att bankerna inte ser transaktionen huvudsakligen som en indrivningstjänst har Skatteverket i sin tolkning av EU-praxis ansett att transaktionen ovan är en momspliktig indrivningstjänst under förutsättning att köparen (Banken) har övertagit ansvaret för indrivningsåtgärderna.

2. Överlåtelse (köp) av fakturafordran med separat avtal mellan banken och särskild underleverantör

Förutsättningar som ovan med den skillnaden att banken har ingått ett avtal med en underleverantör om att sköta all administration av de förvärvade fordringarna. Ersättning utgår för dessa tjänster. Ersättningen får anses som en momspliktig ersättning för administrativa tjänster. Banken har full avdragsrätt för momsen på dessa tjänster eftersom tjänsten är kopplad till bankens momspliktiga omsättning ("indrivningstjänsten").

3. Pantsättning av fakturafordringar (inklusive säkerhetsöverlåtelse, se not 1)

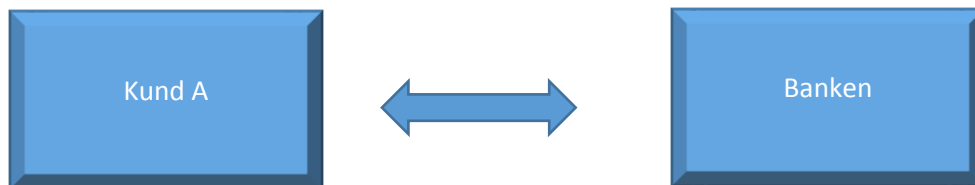
Syftet med transaktionen:

- Att som säkerhet för lån, checkräkningskredit eller annan form av finansiering använda sig av kundens kundfordringar

Förutsättningar:

- Ett enda avtal sluts. Kunden efterfrågar huvudsakligen en kredittjänst och tjänsten marknadsförs som en sådan.
- Kunden ställer säkerhet genom pantsättning av sina kundfordringar, samt eventuellt med kompletterande säkerheter såsom företagshypotek

- Kundfordringarna ligger kvar på kundens balansräkning
- Banken kan ta kontroll över panten. Detta sker genom förvaltning av kundreskontran (prickar av betalningar, skickar påminnelser och utför eventuellt andra indrivningsåtgärder, tar ut dröjsmålsränta eller andra avgifter). Banken utför de administrativa tjänsterna in-house och tjänsterna ingår i avtalet som sluts med kunden.
- Bankkundens kund underrättas (denuntieras) om överlåtelsen

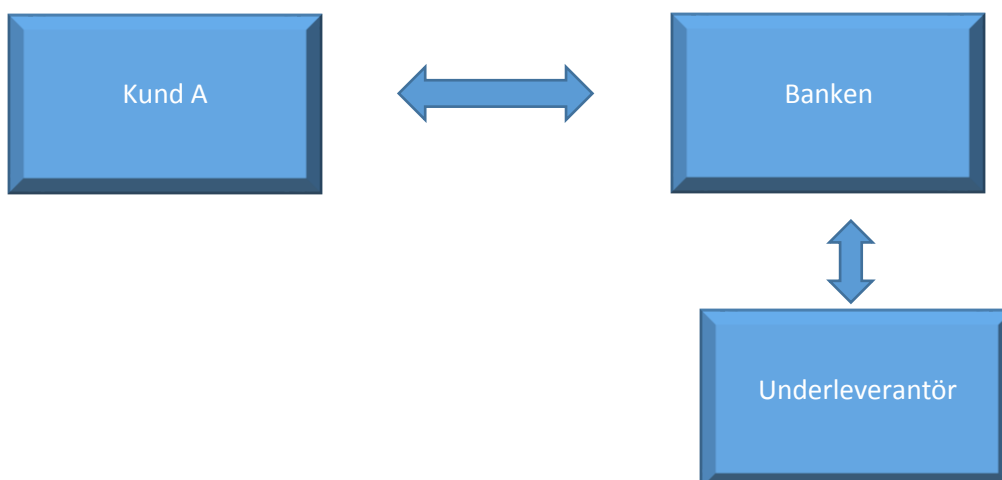
Den tjänst banken tillhandahåller är "beviljande av kredit" (kreditgivning). Banken tar också betalt för att förvalta panten vilket får ses som en tjänst avseende förvaltning av krediter (kreditförvaltningstjänst).

Banken tar betalt för sin kredittjänst och sin kreditförvaltning genom exempelvis ränta, limitavgifter, avgift för administrativa tjänster.

Såväl kredittjänsten (den finansiella tjänsten för vilken exempelvis ränta, limitavgift, etc. utgår) som förvaltningstjänsten (hanteringen av panten för vilken administrativa avgifter utgår) är momsbefriade kredittjänster. Jfr artikel 135.1 b) i mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG).

4. Pantsättning av fakturafordringar med separat avtal om administration av panten

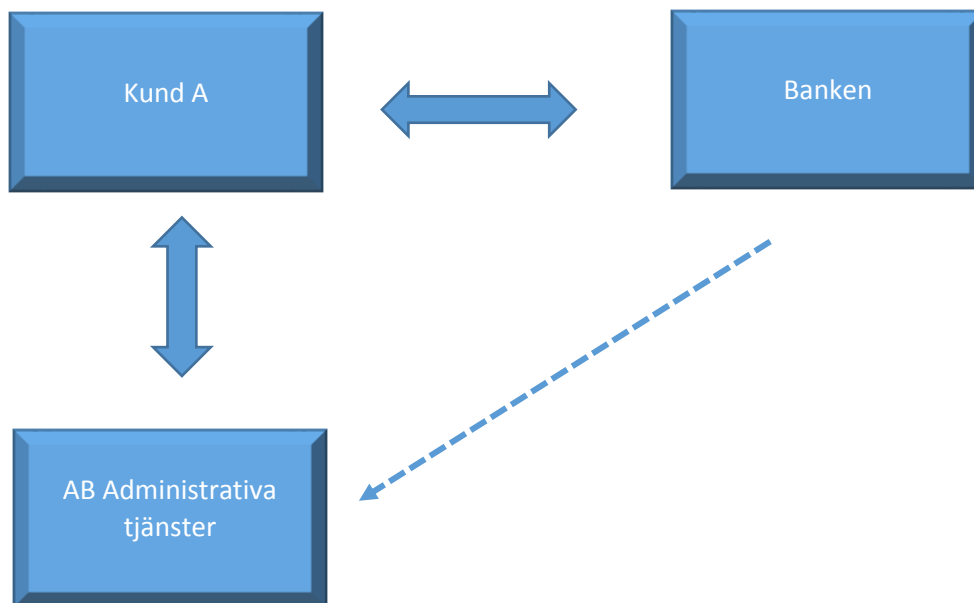
Samma avtal som i 3 men banken har lagt ut administrationen av panten på en separat underleverantör.

De förvaltningstjänster som tillhandahålls av underleverantören åt banken är fullt momspliktiga administrativa tjänster. Banken har i normalfallet ingen avdragsrätt för ingående moms (eller endast viss pro rata). Avtalet i förhållande till kunden är ett avtal om kredit och innefattar förvaltning av panten - samtliga tjänster är momsbefriade, se ovan.

5. Pantsättning av fakturafordringar där kunden anvisas att teckna särskilt avtal om administration av panten

Samma avtal som i 3 men banken anvisar kunden att teckna särskilt avtal med AB Administrativa tjänster om att förvalta panten (hantera kundreskontra, påminnelser, påföra dröjsmålsavgifter, etc.). Bankens tjänst åt kund A är en kreditjänst och momsbefriad. AB Administrativa tjänsters tjänster är momspliktiga. Kunden får en faktura med moms och kan, om kunden har avdragsrätt, göra avdrag för ingående moms.

6. Fakturaköp i samband med exportfinansiering – ansvar för indrivningsåtgärder kvar hos kunden

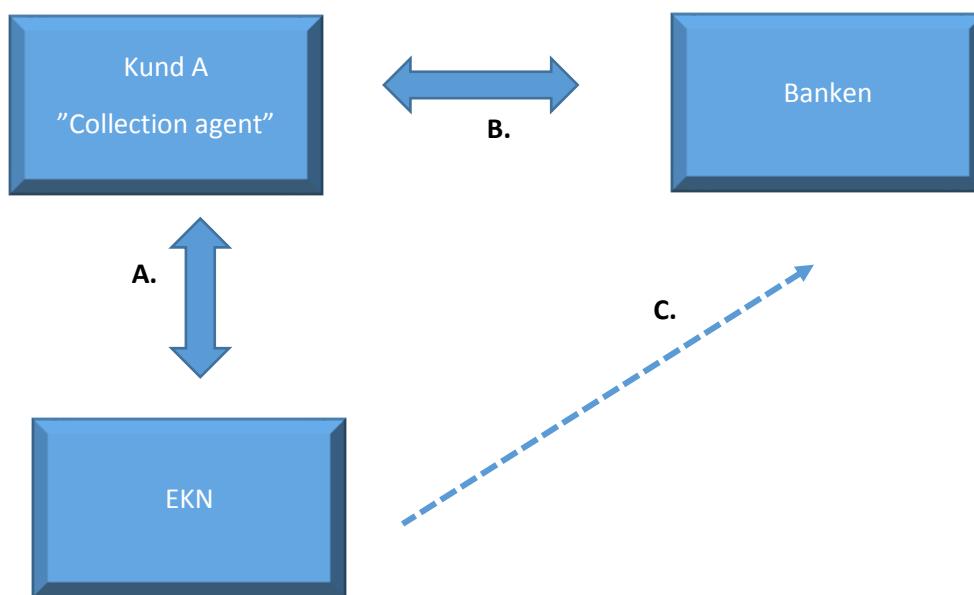
Syfte:

- Frigöra kapital/cash flow
- Balanstekniska skäl
- Avlasta kreditrisken vid export

- Erbjudna bättre betalningsvillkor för kunder

Förutsättningar:

Ett svenskt bolag exporterar varor till utlandet. Fakturafordringarna överläts till banken. Fakturafordran kan vara garanterad av Exportkreditnämnden (EKN) eller annan person – i sådana fall överlåter man rättigheterna enligt garantin till banken – och kunden ligger kvar med skyldigheterna mot EKN eller annan. Ansvaret för indrivning av fordringarna ligger kvar hos bolaget som uppträder som *collection agent* i förhållande till banken (dvs. hanterar reskontra, skickar ut fakturor och skickar normalt ut påminnelser och/eller i förekommande fall krav, m.m.). Betalning sker antingen direkt till exportörens konto i annan bank, till exportörens konto i banken eller direkt till banken. Vid längre problem med indrivning av fordran kan ansvaret för vidare indrivning övertas av banken i samråd med exportören eller kan köpas tillbaka av exportören. Är fordran garanterad av EKN eller annan person sker indrivning normalt genom exportör/EKN/annan i samråd med banken.

- Kunden kan ha ett avtal med EKN eller annan person som garanterar Kund A:s fakturafordran.
- Kunden överlåter sin fakturafordran och i förekommande fall rätten till garantin, till banken (C.) varvid EKN, eller annan person, underrättas om överlåtelsen.

Pris för bankens tjänst:

Banken erlägger exv. 98 % (alt. 100 %) av fordran till kunden. Ingen moms på köpeskillingen av fordran.

Banken tar ut interbankränta (Libor/Stibor/Euribor, etc.) + en riskmarginal (bestämd med hänsyn tagen till underliggande fakturamotpart). Mellanskillnaden, alternativt påslaget (vid överlåtelse till 100 % av värdet) beskattas inte med moms.

Transaktionen får betraktas som en "transaktion rörande fordringar" enligt artikel 135.1 d) i mervärdesskattedirektivet och momsfri. Bankens utför ingen indrivningstjänst åt kunden.

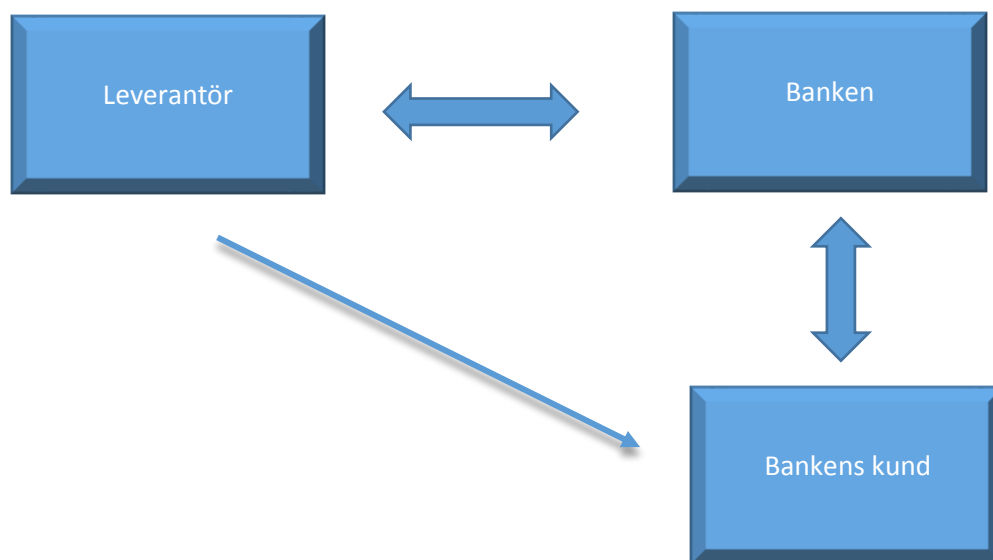
7. Överlåtelse av fakturafordran – Supply chain financing (SCF)

Syftet med transaktionen är något av följande:

- Bankens kund önskar på olika sätt stärka relationen med sina leverantörer och i samband med detta erbjuda leverantörerna en finansieringslösning
- Bankens kund önskar förlänga betalningsvillkoren från sina leverantörer.
- Kundens leverantörer erbjuds delta i ett SCF-program där de säljer sina, av kunden godkända, fordringar mot kunden till Banken. Leverantören erhåller betalning så snart kunden godkänt aktuella fakturor till Banken. Bankens kund betalar till Banken på fakturans förfallodag.
- Banken har risk på Bankens kund.

Förutsättningar:

- Leverantören ingår ett fakturaköpsavtal med Banken.
- Banken sköter själv (in-house) all administration och/eller indrivning av den förvärvade fordringen
- Ersättning utgår genom att banken övertar fordran till ett värde som understiger det nominella värdet. Mellanskillnaden utgör bankens ersättning för tjänsten. Ersättningen kan ha delats upp i olika komponenter.

Fordrans nominella värde: 100
Leverantören erhåller: 97
Mellanskillnad: 3, varav ränta 2 och administrativa avgifter 1.
Moms ska räknas på: 3, dvs. $3 \times 25\% = 0,75$ att erlägga till staten

Avdragsrätt föreligger på kostnader direkt hänförliga till den skattepliktiga transaktionen, samt för viss del (skälig grund) av moms på overhead-kostnader.

Transaktionen ur bankens perspektiv:

- Banken övertar en fordran och lägger upp denna som tillgång på sin balansräkning
- Banken finansierar utbetalningen till leverantören
- Banken förväntar sig att fakturan betalas fullt ut, men måste ändå räkna med en viss risk vilket banken tar höjd för när den räknar på sin ersättning för tjänsten.

Supply chain financing får i ett mervärdesskatteperspektiv likställas med fakturaköp (jfr. exempel 1), detta då bankerna skriver fakturaköpsavtal med leverantörerna. Transaktionen ovan betraktas alltså av Skatteverket som en momspliktig indrivningstjänst eftersom Banken övertagit ansvaret för indrivningsåtgärderna. Även om indrivningsåtgärderna enbart består i att säkerställa betalning från ett företag, Bankens kund, som ofta är större företag.